

Beleidsplan 2022 – 2027

Gereformeerde Maranathakerk

Werkendam

‘Van binnen naar buiten’

***Van binnen verbonden zijn,
om buiten aanwezig te zijn.***

26 september 2022

Het beleidsplan samengevat

1. Gemeente zijn

- Kerkdiensten zijn zoveel mogelijk voor de hele gemeente. Daarnaast worden er ook themadiensten en doelgroep diensten georganiseerd.
- NBV 21 invoeren als standaardvertaling.
- Op zoek gaan naar muzikale begeleiding naast het orgel.
- Het stimuleren van het samenkomen in kleine groepen. Ontmoeting en geloofsopbouw gaan hand in hand. Belangrijk voor de ontwikkeling van ons geloof en voor de verbinding in de gemeente.
- Pastoraat anders definiëren. Aandacht voor groepspastoraat. Omzien naar elkaar is taak van ieder gemeentelid.

2. Jeugdwerk

- De jongeren ruimte en verantwoordelijkheid geven.
- Aandacht voor groep jongeren tussen huiscatechisatie en belijdeniscatechisatie in.
- Ouders betrekken bij het jeugdwerk en de geloofsopvoeding stimuleren.
- Verjonging van de kerkenraad.

3. Kerk en Israël

- Elk jaar aandacht voor Israël op de Israëlzondag.
- Aandacht voor de huidige situatie in Israël.
- Tevens aandacht voor Joodse spiritualiteit.

4. Groene kerk

- 'Groene kerk' worden. Screening, bewustwording en organiseren van activiteiten die de heelheid van de schepping bevorderen.

5. Maatschappelijke thema's

- Het gesprek voeren over verschillende samenlevingsvormen en daarover een standpunt innemen.
- Ethische vraagstukken aan de orde stellen, zodat gemeenteleden beter geïnformeerd zijn om een persoonlijke keuze te kunnen maken.

6. Kerk in de samenleving

- Het kerkgebouw openstellen voor ontmoeting en stilte. Relevant maken voor het dorp.
- Bekendheid geven aan het werk van de Diaconie. Aanwezig zijn in de samenleving.

7. Samenwerking met andere kerken

- Het houden van (meer) gezamenlijke (avond)diensten met Hervormd wijk 1.
- Samenwerking zoeken op het gebied van Vorming & Toerusting met Hervormd wijk 1.
- Het contact blijven zoeken en samenwerken waar mogelijk met alle kerken in Werkendam.

Inhoudsopgave

Het beleidsplan samengevat	2
Visie en missie	4
1. Gemeente zijn	5
Kerkdiensten.....	5
Kleine groepen	7
Pastoraat	8
2. Jeugdwerk.....	9
3. Kerk en Israël.....	10
4. Groene kerk.....	11
5. Maatschappelijke thema's	12
6. Kerk in de samenleving.....	13
7. Samenwerking met andere kerken	15
8. Organisatie.....	16
9. Communicatie.....	17
10. Financiën.....	18

Visie en missie

Visie

Wij vormen een kerkelijke gemeente die gelooft in God die op zoek is naar alle mensen. God die in Christus centraal staat in ons kerkelijk en persoonlijk leven. Onze kerk is een plaats waar God centraal gesteld wordt door gebed, door te luisteren naar Zijn Woord, door te vieren en te aanbidden.

Onze kerk is een plaats waarin:

- wij geloven in een gekruisigde en opgestane Jezus om ons tot onze bestemming te laten komen. Nu en later.
- wij leren hoe de Here Jezus ons tot voorbeeld is voorgedaan, hoe wij onze plaats in kerk en samenleving in moeten nemen.
- wij mogen leren van de Heilige Geest die ons wil leiden en inspireren om God en Jezus beter te leren kennen.
- de Heilige Geest ons wil leiden en inspireren om in alle tijden invulling te geven aan ons christelijk leven, en God en elkaar lief te hebben.
- ruimte is voor het gegeven dat iedereen een persoonlijke relatie met God heeft. Wij luisteren naar elkaars verhalen en leren daarvan.

Missie

Onze missie is dat wij ieder mens gunnen om deze God, zijn Zoon en de Heilige Geest te leren kennen. De boodschap van de Bijbel en het voorbeeld van de Here Jezus willen wij uitdragen in woord en daad. Ons geloof en onze verhalen delen wij met anderen door daden van liefde, hulp en aandacht voor hen die dit nodig hebben. Binnen en buiten de kerk, dichtbij en ver weg; er moet aandacht zijn voor de schepping als geheel. Gods Woord roept op om in gesprek te gaan over maatschappelijke thema's. De kerk(mens) moet daarin zijn verantwoordelijkheid nemen.

1. Gemeente zijn

Kerkdiensten

Het belang van de kerkdienst

De kerkdienst wordt gezien als een moment van rust, waarin we aandacht hebben voor God en voor elkaar. De kerkdienst biedt houvast. Ook in de afgelopen tijd van corona, waarin er periodes zijn geweest dat de kerk gesloten was. Online diensten zijn laagdrempelig, maar we missen dan de gemeenschap met elkaar.

Er is een uitgesproken wens naar meer interactie; deelname van gemeenteleden aan het leiden van de dienst. Hierbij kunnen we denken aan: Het aansteken van de paaskaars door een kind of gemeentelid, welkomstwoord door een kerkenraadslid, en de Schriftlezing laten verzorgen door een lector.

Doelgroep- en themadiensten

Het is lastig om altijd alle mensen aan te spreken in één dienst. Daarom kan er gedacht worden aan diensten voor doelgroepen of gericht op een bepaald thema. Iedereen is en blijft welkom bij alle diensten, maar de doelgroep- en themadiensten richten zich dan in het bijzonder op één groep of één thema. Voorbeelden van doelgroep/thema diensten zijn: tienerdienst, kinderdienst, Johannes de Heer dienst, zangdienst, praise dienst en een Taizédienst. Bij de organisatie van doelgroep- en themadiensten kunnen gemeenteleden gevraagd worden bij de voorbereiding. Daarnaast kunnen externe sprekers uitgenodigd worden.

De kerkdienst

Kerkdiensten bevatten vaak veel 'woorden'. Ze zijn sterk verbaal gericht. Naast woorden kunnen er ook beelden gebruikt worden, wat zorgt voor een andere beleving in de dienst. Daarom is er een wens om de beamer breder in te zetten, bijvoorbeeld voor:

- uitleg over diaconale projecten;
- vermelden van collectiedoelen;
- Bijbelteksten of kernwoorden ter ondersteuning bij de preek;
- afbeeldingen van kunst ter ondersteuning bij de preek;
- gebruik van pictogrammen voor kinderen ter ondersteuning en om de aandacht vast te houden, bijvoorbeeld als we gaan bidden, zingen, naar de kindernevendienst gaan enz.
- presenteren van activiteiten voorafgaand aan de dienst;
- bij overlijden eventueel een foto van overledene projecteren, na overleg met nabestaanden.

Beelden moeten zorgvuldig gebruikt worden. Beelden kunnen versterken, maar ook afleiden. Een goede balans bij het gebruik van beelden is belangrijk.

Stilte momenten

Over het algemeen vinden we stilte momenten waardevol in de dienst. Stilte in de dienst mag ook ongemakkelijk zijn. Het brengt je dichterbij jezelf en dat kan heel nuttig zijn. Meditatief orgelspel na een preek kan heel passend zijn. Een moment van bezinning na de woorden die we gehoord hebben.

Het stille moment voor de dienst wordt vaak niet in acht genomen. Misschien is dit niet het juiste moment voor een stille moment.

Inrichting van de kerk

De inrichting van onze kerk is praktisch en functioneel. De ruimte zelf is groot. Wat gemist wordt, is beslotenheid, intimiteit, een nisje, een koor. In de ruime zaal kun je je verloren voelen. Het podium biedt veel mogelijkheden. Er is een wens om de banken van het podium te verwijderen. Om als ambtsdragers toch voor de gemeente zichtbaar te zijn, kan in het jaarboekje achter de naam van elk kerkenraadslid een foto geplaatst worden.

Er wordt door de predikanten verschillend gebruik gemaakt van de liturgische tafel. Hierin zou meer eenheid gewenst zijn. Een predikant is herder en leraar. De preekstoel is bedoeld voor de leraar en de liturgische tafel voor de herder (dicht bij de mensen).

De hoofdingang met de glazen pui kan beter gebruikt worden; als 'etalage' van wat binnen gebeurt.

Muziek

Muziek in de kerk is belangrijk. Muziek raakt de ziel. Meestal worden liederen begeleid door het orgel maar voor een bepaald genre liederen is de piano meer geschikt. Er is een piano aanwezig in de kerkzaal, maar hier wordt weinig gebruik van gemaakt.

Er is behoefte aan mensen die een instrument bespelen als toevoeging op het orgel. Het zou mooi zijn als er een eigen kerkband zou zijn voor bijvoorbeeld jeugd- en tienerdiensten. Er is een wens om vaker een koor uit te nodigen, bijvoorbeeld bij zangdiensten.

Vertalingen, liedbundels en leesroosters

Er wordt gebruik gemaakt van de NBG 1951 en de NBV 2004. Soms wordt gelezen uit de Bijbel in Gewone Taal. Ons advies is om gebruik te maken van één leidende vertaling voor meer eenheid in de diensten. Wij stellen voor om de NBV 21 als standaardvertaling te gebruiken. De NBV 21 is de herziene vertaling van de NBV 2004. Deze vertaling is goed leesbaar en begrijpelijk voor iedereen. Daarnaast moet er ruimte blijven om andere vertalingen te gebruiken in bijzondere diensten.

Het Nieuwe Liedboek en de bundel Hemelhoog zijn in onze diensten leidend met daarnaast de vrijheid om een lied te kiezen uit andere bundels. Het Nieuwe Liedboek bevat een schat aan mooie, bekende maar ook onbekende liederen. Er mag vaker gekozen worden voor nieuwe, soms minder bekende liederen.

Het werkt verbindend als er gebruik wordt gemaakt van een leesrooster waarbij in veel kerken tegelijkertijd uit hetzelfde Bijbelgedeelte gepreekt wordt. Nog mooier is het als de methode van de kindernevendienst ook dit leesrooster volgt. Natuurlijk moet een predikant de vrijheid behouden om af te kunnen wijken van het leesrooster.

Aanbevelingen:

- Organiseren van doelgroep- en themadiensten.
- Bezinning op een goed en uitgebreid gebruik van de beamer.
- Participatie van gemeenteleden aan de eredienst stimuleren.
- Inzet van instrumenten naast het orgel.
- Bezinning op verschillende aspecten van de liturgie: de ruimte, leesroosters etc.

Kleine groepen

Op zondag komen we samen in de kerkzaal boven als grote groep. Dat is waardevol, maar er is dan weinig gelegenheid om elkaar persoonlijk te spreken. Doordeweeks is daar wel de mogelijkheid voor in kleine groepen. Te denken valt aan de Vrouwenkring Sola Gratia, de Jongbelijdende ledenkring, de Bijbelgesprekskring, de gebedskring etc. Deze kleine groepen zijn vaak van groot belang voor wie er aan deelneemt. Hier ontstaan geloofsgesprekken en worden ervaringen gedeeld. We leren van elkaar en bemoedigen elkaar. Kleine groepen zorgen voor verbinding en versterken de band met de gemeente. We hopen zo ook gemeenteleden te stimuleren zelf initiatieven te ontplooien.

Aanbevelingen:

- In plaats van aanbodgericht juist vraaggericht denken: waar is interesse in? Als er een paar mensen met dezelfde interesse zijn, dan koppel je deze mensen aan elkaar. Zo ontstaan groepen waarbinnen men dezelfde interesses deelt.
- Kleinschalige activiteiten organiseren waar mensen elkaar kunnen ontmoeten, zoals een maaltijd of koffieochtend. Deze activiteiten kunnen dienen als opstapje om je aan te sluiten bij een groep die naast sociaal ook geloofsinhoudelijk actief is.
- Vanuit de wijkteams de verbinding in de wijk stimuleren, om geloofsgroepen te starten.
- Ervaringen delen in 'Uit Eigen Kring' en op Social Media, om gemeenteleden te stimuleren om deel te nemen aan een kleine groep.

Pastoraat

Onder pastoraat verstaan we het omzien naar elkaar. Het is de hulp die we elkaar bieden om de weg met God te gaan, in alle omstandigheden van het leven. Pastoraat is een kernopdracht van de gemeente.

In het pastoraat is het belangrijk dat mensen zich gekend voelen in hun zorgen en in wie ze zijn. Mensen zullen zich makkelijker open stellen voor de ander als er vertrouwen is en daarvoor zijn onderlinge contacten nodig.

Aanbevelingen:

- Onderlinge contacten stimuleren. Hoe beter we elkaar kennen, hoe makkelijker we ook lief en leed met elkaar zullen delen. Wat we hiervoor nodig hebben, zijn momenten waarbij we elkaar kunnen ontmoeten. Denk aan koffiedrinken na afloop van iedere kerkdienst, wandelingen, spelletjes, koffie ochtenden, sportactiviteiten, etc. Met een kleine groep bouw je een band op en door je enthousiasme zullen er gemeenteleden aansluiten.
- Een goede balans tussen leren en ontspannen. Samen komen rondom het geloof mag gepaard gaan met ontspanning en ontmoeting.
- Doelgroepen pastoraat. Dit is een vorm van pastoraat waarbij een doelgroep aangesproken wordt, bijvoorbeeld een bepaalde leeftijdsgroep. Het doel is om de behoeften van die groep beter te leren kennen. Soms vinden mensen dat prettiger dan de één op één gesprekken tijdens een huisbezoek.
- Fijnmaziger werken dan het wijkteam. Een gemeentelid vragen voor het onderhouden van contact met 3-5 adressen, naast / in plaats van een bezoekmedewerker die meer adressen onder zich heeft.
- Een contactmoment met mensen die de kerk niet meer bezoeken of willen verlaten om te weten wat iemand beweegt. Ook dan moeten mensen zich gezien en gehoord weten.

2. Jeugdwerk

Met het jeugdwerk beogen we in onze gemeente een stukje geloofsopbouw/lering en een stukje ontspanning. Daarnaast is het van belang dat ouderen jongeren de ruimte geven om hun geloof te beleven op hun manier, met woorden en liederen die passen bij hun belevingswereld.

Er is een groot aanbod voor de jeugd van 0 t/m ongeveer 23 jaar, bijvoorbeeld: Oppasdienst, Kleuter- en kindernevendienst, Tiernernevendienst, Club, Catechisaties, Tienercafé en bijzondere diensten.

Wat gaat goed? Er wordt veel aangeboden voor de jeugd van 0 t/m 23 jaar.

Wat gaat minder goed? De opkomst valt tegen bij sommige activiteiten. Veel ouders zijn weinig betrokken bij de kerk, waardoor kinderen en jongeren steeds minder gestimuleerd worden vanuit huis.

De opkomst bij de Tienerclub en 16 + groep is zover teruggelopen, dat besloten is om samen te gaan met het jeugdwerk van de Hervormde kerk. Plaats van samenkomst is de jeugdruimte van de hervormde kerk.

Aanbevelingen

- Meer ruimte voor de jeugd. Het streven moet zijn dat jongeren meer verantwoordelijkheid en meer vertrouwen krijgen in en rond de diensten.
- Activiteiten moeten een combinatie zijn van geloofsopbouw en ontspanning.
- Meer jonge mensen in de kerkenraad zorgt voor een andere dynamiek. Nieuwe, eigentijdse ideeën kunnen gecombineerd worden met de ervaring van oudere kerkenraadsleden.
- Ouders actief betrekken bij het jeugdwerk, bijvoorbeeld door het organiseren van gecombineerde activiteiten en avonden voor kind/puber met ouders, waardoor ouders met hun kind/puber in gesprek gaan.
- Loslaten van de maximumleeftijd bij de huiscatechisatie waardoor jongeren kunnen blijven tot ze toe zijn aan de belijdeniscatechisatie. Wanneer de groep te groot wordt, kan gesplitst worden in een tweede groep huiscatechisatie. Zorgen voor een groep die de huiscatechese ontgroeid is, maar nog geen belijdeniscatechisatie wil volgen.
- De Tienerclub deels in onze jeugdruimte organiseren om het een gedeelde club te laten zijn.
- Stimuleren van verbinding tussen de verschillende generaties.
- We moeten oppassen dat het jeugdwerk niet versnipperd. In de praktijk blijkt dat jongeren één of twee activiteiten kiezen en bovendien is er naast ons eigen jeugdwerk nog het aanbod van Tienerfriends.

3. Kerk en Israël

In de kerkorde staat dat we als PKN onopgeefbaar verbonden zijn met het volk Israël. We delen het Oude Testament. Het Christendom komt uit het Jodendom, uit Israël, voort. We zingen psalmen in de eredienst en op de eerste zondag van oktober is het Israëlzondag. Het Jodendom biedt ons een rijkdom aan verhalen en wijsheden. Er is belangstelling om te leren van de Joodse spiritualiteit. Daarnaast is er een groep mensen binnen de gemeente voor wie de verbondenheid met Israël niet zo leeft en voor wie het geen meerwaarde heeft.

We vinden het moeilijk om een duidelijk standpunt in te nemen als het gaat om Israël als politieke staat, onder andere vanwege het ingewikkelde conflict met de (deels) christelijke Palestijnen. Vanwege dit conflict gaan velen het gesprek over kerk en Israël liever uit de weg. Omdat velen in de gemeente het moeilijk vinden een standpunt in te nemen aangaande dit onderwerp is het belangrijk om één of meer avonden over dit onderwerp te organiseren, door Vorming & Toerusting. Voor deze avonden zou een spreker uitgenodigd kunnen worden, bijvoorbeeld vanuit de PKN.

Aanbevelingen:

- Om de onopgeefbare verbondenheid met Israël aandacht te geven wordt jaarlijks de Israëlzondag gevierd.
- Aandacht voor de huidige situatie in Israël.
- Aandacht voor Joodse spiritualiteit.

4. Groene kerk

De schepping is een geheel. Wij zijn onderdeel van dit geheel, en verantwoordelijk voor zorg voor het milieu en zorg voor elkaar: Wij zijn verantwoordelijk voor een eerlijke verdeling van voedsel, energie en andere hulpbronnen. Ons doel voor deze beleidsperiode is het verkrijgen van het label 'Groene Kerk', uiterlijk in 2026, middels een drietal stappen:

Stap 1: screening

Wat gebeurt er al op het terrein van duurzaamheid? Aandachtspunten: Gebouw: verwarming, verlichting, isolatie, mogelijkheden zonnepanelen etc.

Exploitatie: Fairtrade producten, gebruik duurzame schoonmaakmiddelen, scheiden van afval, stoppen gebruik wegwerpbekers, papiergebruik terugdringen

Tuin: geen bestrijdingsmiddelen, beplanting gericht op insecten, onderzoeken of moestuin haalbaar is.

Screening en eerste aanpassingen kunnen op korte termijn gebeuren. Screening intern door te vormen commissie, aangevuld door screening door iemand van buitenaf: PKN of A Rocha (een internationale organisatie die zich bezighoudt met duurzaamheid).

Stap 2: bewustwording

Groene kerk zijn is een zaak van de hele gemeente. Communicatie is belangrijk. We proberen de gemeente aan het denken zetten over wat ieder voor zich in de gemeente en thuis kan doen. Bijvoorbeeld: bij inkopen letten op vervuילend verpakkingsmateriaal, minder vaak vlees eten, ontspullen, fancyfair belangrijk voor hergebruik. Deze bewustwording kan gestimuleerd worden door artikelen in 'Uit Eigen Kring', Vorming en Toerusting en preken.

Stap 3: organiseren van activiteiten

Voorbeelden: voor tieners 'Hip voor nop', ruilbeurs voor kleding en speelgoed, actie afval rapen in de natuur, challenge tijdens vastentijd om geen/minder vlees te eten, vegetarische recepten publiceren in UEK, cursus 'Anders leren koken'.

Aanbevelingen:

- Screening, bewustwording en organiseren van activiteiten rondom het thema 'Groene Kerk'.
- Concrete én haalbare stappen zetten richting een 'groenere' kerk.
- Commissie instellen die dit gaat uitdragen en die zich richt op bewustwording in de kerk maar ook thuis.

5. Maatschappelijke thema's

Binnen onze gemeente moet meer aandacht besteed worden aan maatschappelijke thema's. Het is belangrijk om hier met elkaar over te spreken. We hebben namelijk allemaal te maken met maatschappelijke thema's en ethische vraagstukken. Te denken valt aan: seksuele diversiteit, verschillende samenlevingsvormen waaronder het homohuwelijk, ethische kwesties zoals bijvoorbeeld palliatieve zorg of een zelfgekozen levenseinde. Daarnaast zijn er actualiteiten die spelen in de samenleving bijv. immigratie en vluchtelingen.

Over bepaalde zaken hoeft een kerkelijke gemeente geen standpunt in te nemen, omdat dit de persoonlijke sfeer betreft. Er kan wel informatie en een richting gegeven worden, zodat je zelf een standpunt kunt vormen. Over andere zaken moet door de gemeente wel een standpunt ingenomen worden, omdat aan de gemeente de vraag gesteld kan worden of het bijvoorbeeld toegestaan is een huwelijk van een homoseksueel stel te zegenen.

Aanbevelingen:

- Een veilige omgeving creëren om maatschappelijke thema's bespreekbaar te maken.
- Informatie geven aanvullend op Gods Woord. Dit kan door een expert op een bepaald gebied uit te nodigen: een theoloog, een arts, een begrafenisondernemer, een wetenschapper.
- Onderwerp in 'stapjes' bespreken. Meerdere avonden organiseren om over een onderwerp van gedachten te wisselen.

6. Kerk in de samenleving

Onze kerk wil onderdeel zijn van de samenleving: in Werkendam, maar ook breder, als onderdeel van de wereldwijde kerk die het evangelie verkondigt en zorgdraagt voor mensen in nood. Onder kerk zijn in de samenleving verstaan wij het gebruik van ons kerkgebouw, het diaconaal aanwezig zijn en de missionaire presentie.

Ons kerkgebouw

Ons kerkgebouw staat op een centrale locatie in Werkendam, vlakbij de winkelstraat. Het gebouw wordt voornamelijk gebruikt voor het organiseren van zondagse erediensten, kerkelijke vergaderingen en bijeenkomsten in de avond. Wij willen ons kerkgebouw graag gaan inzetten als ontmoetingsplaats voor gemeenteleden, medegelovigen uit andere kerken en mensen die op zoek zijn naar God, rust en/of een praatje. Door een bredere invulling van ons kerkgebouw hopen we dat de drempel om ons kerkgebouw te betreden kleiner zal worden. Als mogelijke activiteiten om ons kerkgebouw breder in te zetten, denken we aan:

- Concerten in de kerkzaal.
- De kerk openstellen voor bezoek: stilte, een goed gesprek, het aansteken van een kaars.
- Een kapel die dag en nacht open is.
- Activiteiten organiseren gericht op ontmoeting: koffie-ochtenden, samen eten, workshops etc.
- De kerk openstellen tijdens evenementen in het dorp, bijvoorbeeld met de braderie.

Elke aanvraag willen we met open blik tegemoet treden, waarbij we rekening houden met onze christelijke grondslag. Daarbij is het mogelijk om bij verhuur onderscheid te maken tussen de kerkzaal zelf en de zalen beneden in het gebouw.

Diaconale aanwezigheid

Als gemeente vinden wij het belangrijk om naar onze naasten om te zien, dichtbij en ver weg. In de Bijbel wordt het omzien naar kwetsbaren herhaaldelijk benoemd, o.a. in: Jesaja 58: 6 – 10, Mattheüs 25: 31 – 40 en Jakobus 1: 27. We willen als kerk op de volgende manieren omzien naar onze naasten:

- De diaconie zamelt geld in door de collecten in de kerkdiensten. Binnen onze gemeente zijn veel mensen niet op de hoogte van het werk van de diaconie. Aan dat werk willen we meer aandacht besteden, zodat de betrokkenheid wordt vergroot. Denk aan het delen van foto's, filmpjes en iets vertellen over een project.
- We willen beter bekend maken waar mensen, van binnen en buiten onze gemeente, kunnen aankloppen als zij (financiële) hulp nodig hebben. Naast de predikanten en de wijkouderlingen worden er twee diakenen aangewezen waar men contact mee op kan nemen in geval van nood.
- Het beschikbaar stellen van praktische hulp in geval van financiële problemen. Gemeenteleden met kennis van financiën kunnen mensen helpen die een klein budget en/of schulden hebben. Zo kunnen mensen financieel sterker worden en weten zij de potjes die vanuit de gemeente en landelijke overheid aangeboden worden, beter te benutten.

- We willen actief mee draaien in projecten die gericht zijn op armoedebestrijding, zoals bijvoorbeeld de voedselbank.
- We willen actief contacten opzetten met statushouders, bij voorkeur met andere gemeenten
- We willen een vrijwilligersbank opzetten waarin vrijwilligers aan kunnen geven hoeveel uur ze beschikbaar hebben en wat ze willen/kunnen doen, al naar gelang hun kennis en kunde. Het gaat om het inzetten van de talenten die er zijn bij gemeenteleden. Te denken valt aan het bijhouden van een tuin, het bezoeken van ouderen, het helpen bij de belastingaangifte etc.

Missionaire presentie

Bekendheid met het evangelie gunnen we ieder mens. Het evangelie delen is een taak voor de hele gemeente. Naar de toekomst toe hebben wij de volgende ideeën om het evangelie verder te verspreiden:

- Kerk open stellen in de zomervakantie. Er is steeds meer toerisme in en rond Werkendam.
- Getijdengebeden. Ochtend en/of avondgebed instellen. Kan ook digitaal via “De binnenkamer” en dan inloggen op getijdengebeden. Er is ook een getijdengebeden app.
- Digitale meditatievormen aanbieden
- Korte bemoedigende tekst op spandoek bij de kerk of de rotonde bij de Borcharenweg. Voorbeeld vanuit coronatijd: ‘Houd moed, heb lief!’
- Nieuwe vormen van evangelisatie via Instagram en Facebook. Links plaatsen die verwijzen naar andere sites. YouTube playlist aanmaken op Instagram of Facebook pagina. Jongeren benaderen via activiteiten, bijvoorbeeld met Tienerfriends.

Aanbevelingen:

- Openstaan naar de samenleving; meer gericht zijn naar buiten: diaconaal en missionair.
- Gebruik maken van de mogelijkheden die het kerkgebouw biedt.
- Gebruik maken van sociale media om naar buiten te treden en bekendheid te geven aan waar de kerk voor staat en wat zij doet.

7. Samenwerking met andere kerken

Wanneer we nadenken over samenwerking met andere kerken gaan onze gedachten met name uit naar de Hervormde Gemeente Wijk 1. Samenwerking met andere kerken in Werkendam kan ook vaak op instemming rekenen, maar is doorgaans moeilijker te realiseren vanwege uiteenlopende standpunten.

Er wordt al veel samen gedaan, zoals de avondgebeden en de vesper in de stille week, jeugdwerk, evangelisatiecommissie, avonddiensten in de zomer en de School- en kerkdiensten. Daarnaast de gezamenlijke activiteiten waarbij meerdere kerken betrokken zijn: Week van gebed, advertentie in het Altena Nieuws met Kerst en Pasen, ontmoeting van predikanten van Werkendam en diaconaal werk voor de vluchtelingen uit de Oekraïne.

We zoeken samenwerking met andere kerken, omdat we voor hetzelfde evangelie staan. Wat we delen is groter, dan wat ons van elkaar scheidt. Tegelijkertijd hef je de verschillen tussen kerken en gemeenschappen niet zomaar op.

Samenwerking biedt soms praktische voordelen, maar maakt ons ook sterker; we bundelen onze krachten. Ook brengt het financieel voordeel met zich mee. Denk aan kosten voor dominees, kerkgebouwen en energie waarop kan worden bespaard.

Voor de jongere generaties zijn de verschillen tussen de kerken nauwelijks van belang. Samen optrekken is belangrijker dan verschillen benadrukken.

Aanbevelingen:

- Meer gezamenlijke (avond)diensten organiseren, waaronder diensten voor jongeren.
- Gezamenlijke openluchtdienst houden in de zomer.
- Onderzoeken of activiteiten van Vorming & Toerusting gedeeld kunnen worden.
- Het contact blijven zoeken en samenwerken waar mogelijk

8. Organisatiestructuur

Vanuit de wens en de gedachte dat bij een krimpend ledenaantal ook een kleinere kerkenraad past, is nagedacht over inkrimping (tot 24 leden?) en een andere taakinfilling. Ook de moeite in het vinden van ambtsdragers speelt hierin een grote rol. Net als de wens om taken in de kerk behapbaar te maken, zodat gemeenteleden een taak zien zitten. Daarbij moeten we meer gebruik maken van de kwaliteiten en talenten van gemeenteleden en taken hierop afstemmen. Meer vertrouwen geven aan gemeenteleden om zelf dingen te organiseren kan ook helpen om de werklast van ambtsdragers of predikanten te verminderen. In een kerkenraad hebben in elk geval zitting preses, scriba, predikanten, jeugdouderlingen, wijkouderlingen, diakenen en college van kerkrentmeesters.

Belangrijke taken van de kerkenraad zijn het pastoraat en het diaconaat. Deze zijn thans georganiseerd rond de indeling van onze gemeente in dertien wijken; verdeeld over onze twee predikanten in wijk west en wijk oost. Elke wijkouderling en elke diaken is toegewezen aan een wijk. Daarnaast kent iedere wijk een wijkteam. Door samenvoegen van wijken tot maximaal acht of tien wijken kan inkrimping van de kerkenraad worden bereikt. Een andere vorm kan zijn het loslaten van de wijkindeling en te werken met leeftijdscategorieën of doelgroepen. Bij inkrimping predikantsplaatsen behoeft de indeling in wijk west en wijk oost eveneens aanpassing.

Vertrekpunt voor de wijk is pastoraat-op-maat. Pastoraat kan gaan over één-op-één contacten met een focus op je persoonlijke relatie met God, en pastoraat kan gaan over de verbinding met anderen. We maken nu vanuit deze beide invalshoeken van pastoraat-op-maat een vertaalslag naar de wijze waarop we als kerk georganiseerd zijn. Vanuit de wens om gaven en talenten van gemeenteleden te benutten, willen we in de wijkteams ruimte maken voor doelgroepgericht pastoraat. Waar de één goed is in het bezoeken van ouderen, heeft de ander meer affiniteit met jonge gezinnen of met pastorale zorg voor zieken. Wanneer wijken in clusters samenwerken ontstaat er ruimte voor meer specialisatie binnen de wijkteams voor ouderlingen en diakenen.

Het is aan de wijkteams om binnen de wijk inzichtelijk te maken wie behoefte heeft aan bezoek van de ouderling, bezoekmedewerker of dominee. Er is geen one-size-fits-all oplossing voor het huisbezoek. Elke ouderling of diaken zal het huisbezoek – zoals nu ook het geval is – aanpakken op de manier die bij hem of haar past. Wel zijn er binnen het clusterverband meer mogelijkheden voor ouderlingen om hierin samen te werken met anderen (ouderlingen, diakenen, bezoekmedewerkers). De samenwerking binnen een clusterteam van meerdere wijken biedt meer continuïteit in het pastoraat richting gemeenteleden. Het is niet meer zo dat na vier jaar, als een ouderling aftreedt, de werkwijze volledig anders kan worden.

Het is aan de kerkenraad als geheel, maar ook aan de diaconie en de smalle kerkenraad afzonderlijk om dit verder uit te werken om zo te komen tot de gewenste taakvermindering.

9. Communicatie

Modernisering van de communicatie moet leiden tot behoud en versterking van de onderlinge contacten binnen en buiten de gemeente. De volgende communicatiemiddelen wil de gemeente in de toekomst inzetten: nieuwsbrief, website, UEK en de introductie van een app, die tevens gebruikt kan worden voor het digitaal collecteren.

Het verdient aanbeveling de nieuwsbrief door te ontwikkelen zodat deze maximaal 1 A4 groot is. Het verkleinen doet geen afbreuk aan de inhoud, het bespaart wel papier en past bij het streven naar een groene kerk. Door het actief digitaal aanbieden van de nieuwsbrief aan gemeenteleden worden ook mensen bereikt die niet in de kerk zijn.

De huidige website is verouderd en niet erg uitnodigend. Een nieuwe website moet aansprekend zijn voor gemeenteleden en voor mensen buiten de kerk, ze moet het visitekaartje worden van onze gemeente. Het is goed een team/commissie samen te stellen die de website up-to-date houdt.

De introductie van een app als communicatiemiddel – voorgesteld wordt de Donkey Mobile App – brengt de kerk dichterbij haar leden en biedt interessante features zoals een nieuwsfunctie, agendafunctie en collectefunctie. Belangrijkste voordelen zijn de mogelijkheden voor interactie tussen kerkleden, dat kan ook in groepsverband (denk aan gebeds- of gespreksgroepen, in commissieverband, etc).

Het verdient verder aanbeveling in de toekomst goed na te denken over Uit Eigen Kring. Denk aan de vorm, de frequentie, papier of digitaal. Afhankelijk van de resultaten en het effect van de aanpassingen aan de nieuwsbrief en de website plus de introductie van de app, kunnen in de toekomst mogelijk verbeteringen voor de Uit Eigen Kring opgepakt worden.

10. Financiën

Eind 2021 heeft de financiële commissie een advies uitgebracht m.b.t. het financiële beleid van onze Gemeente. Daarbij was de conclusie dat een aantal zaken aandacht en verandering nodig hebben. Ten eerste dient er een cultuuromslag gemaakt te worden die leidt tot financiële discipline in alle gelederen van onze kerk. Verder dienen Kerkenraad en Gemeente beter geïnformeerd te worden over de financiële situatie. Als laatste dient er een wezenlijke wijziging in onze financiële huishouding plaats te krijgen door het opbouwen van een buffer en het opstellen en doorvoeren van een reële meerjarenraming.

Autorisatie uitgaven

Uitgaven dienen geautoriseerd te worden door minimaal twee verschillende personen anders dan de penningmeester. Tevens dienen de uitgaven getoetst te worden aan de begroting en de onderbouwing van de uitgaven. Deze onderbouwing dient uit de begroting te herleiden zijn. Losstaande uitgaven, uitgaven niet te onderbouwen vanuit begroting, dienen een breder gedragen akkoord te hebben. Er kunnen situaties ontstaan wanneer dit gerechtvaardigd is. Deze dienen echter tot een absoluut minimum beperkt te worden om een groter financieel tekort te voorkomen. Kort en krachtig: Introduceer functiescheiding, een autorisatiesysteem en beheersregelingen. Inmiddels is een procedure hiervoor goedgekeurd door de Kerkenraad. Praktische uitvoering verdient nog aandacht.

Opvolging begroting

Kom tot eerlijke cijfers die haalbaar zijn. Hier zijn verschillende lezingen over maar een consensus moet gevonden worden over hoe tot een aanname gekomen wordt. Monitor de begroting met de realisatie. Stel begroting vroegtijdig bij, zodat duidelijk is dat er aanpassingen nodig zijn. Inmiddels is een flinke stap gemaakt met betere monitoring. Het bijstellen onder toezicht van de Kerkenraad verdient nog aandacht. In de komende jaren zal er nauwelijks ruimte zijn om af te wijken van de begroting. Een extra uitgave zal dus moeten worden gecompenseerd door een bezuiniging of gesponsord moeten worden.

Informeren

Informeer de gemeente en kerkenraad deugdelijk. De financiële huishouding is wellicht niet het meest geliefde onderwerp. Toch vereist dit een prominente plek in de vergaderingen. Hieruit zal de ernst van de situatie meer naar voren komen alsmede de urgentie er iets aan te moeten doen. Tevens dient de gemeente meegenomen te worden in de consequentie van keuzen. Informeer hierover. Inmiddels is in het kader van de bufferactie uitgebreid aandacht gevraagd voor de financiële situatie. Er is echter nog een lange weg te gaan om een meerderheid van de Gemeente financieel bewust te maken.

Meerjarenraming en buffer

Het is nodig, mede door druk van de PKN, om een realistische meerjarenraming op te stellen die leidend is voor het financiële beleid binnen onze Gemeente. Daarnaast dient een buffer (werkkapitaal) te worden opgebouwd om onverwachte tegenvallers op te kunnen vangen en daarmee een betrouwbare financiële partner te blijven voor werknemers en crediteuren. Inmiddels is de meerjarenraming ingediend en is er een aanvang genomen met het opbouwen van een financiële buffer.

Er moeten nog bindende afspraken gemaakt worden over aanpassingen in onze uitgaven om tot een sluitende begroting te komen. Een voorbeeld hiervan is reductie predikantsbezetting. Ook zal er een budget moeten worden ingeruimd om de energietransitie te bekostigen. Verder zal er minimaal onderhoud verricht kunnen worden en zal er vaak een beroep moeten worden gedaan op vrijwilligers.